

ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลนทรี
ตำบลนทรี อำเภอกบินทร์บุรี
จังหวัดปราจีนบุรี

บทนำ

ภูมิปัญญาไทยหรือภูมิปัญญาชาวบ้าน มีหลากหลายตามความถนัดและการปฏิบัติของแต่ละคนซึ่งมีองค์ความรู้ที่มีการหล่อหลอม ซึมซับ บ่มเพาะ คั้นคว่ำ ทดลองโดยใช้วิถีชีวิตของตนเองเป็นห้องทดลองขนาดใหญ่ เพื่อทดสอบความถูกต้องแล้วคิดสรรกลั่นกรองสิ่งที่มีคุณค่าแก่ชีวิตแก่แผ่นดินถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้สืบสานทั้งที่เป็นมรดกและทั้งที่เป็นสมบัติทางปัญญา ดังนั้นประสบการณ์ความคิดและวิธีการดำรงชีวิตของภูมิปัญญาไทยแต่ละท่านล้วนเป็นขุมทรัพย์ทางปัญญาที่สำคัญของแผ่นดิน กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนนทรี ขอแนะนำภูมิปัญญาไทยหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่น่าสนใจเพื่อประกอบการเรียนรู้วิถีชีวิตการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและใช้ในการปฏิบัติงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลนนทรี เล็งเห็นความสำคัญ และเพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ จึงได้จัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลนนทรี ขึ้น

กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลนนทรี

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน หรือภูมิปัญญาพื้นบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน หรือภูมิปัญญาพื้นบ้าน

ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) หมายถึง พินความรู้ ความสามารถที่ผ่านกระบวนการคิดโดยใช้สติปัญญาของคนในท้องถิ่นมีการเรียนรู้และการถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งจนเกิดผลดีงาม มีคุณค่า มีประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาในการพัฒนาคุณภาพชีวิตตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย (ที่มา : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย)

ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาชาวบ้าน หรือภูมิปัญญาพื้นบ้าน หมายถึง สิ่งที่แสดงความรู้ ความคิด และการกระทำของบรรพบุรุษของเรา เพื่อที่จะดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี)

ประเภทของภูมิปัญญา

ภูมิปัญญาไทย แบ่งออกเป็น ๒ ระดับ คือ ชาติ และระดับท้องถิ่น

๑. ภูมิปัญญาระดับชาติ เป็นภูมิปัญญาที่พัฒนาสังคมไทยให้รอดพ้นจากวิกฤตการณ์ต่างๆ ในอดีตเช่น การกอบกู้เอกราชโดยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และการเสียแผ่นดินบางส่วนของประเทศไทย ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อรักษาเอกราชชาติไทย ทำให้ประเทศไทยไม่ตกเป็นเมืองขึ้นของชาติตะวันตกในยุคล่าอาณานิคม หรือจักรวรรดินิยม

๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน คือสิ่งที่แสดงความรู้ ความคิดและการกระทำของบรรพบุรุษของเรา เพื่อที่จะดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

ภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลนนทรี แบ่งออกเป็น ๘ ด้าน ดังนี้

- ๑) ด้านเกษตรกรรม
- ๒) ด้านหัตถกรรม
- ๓) ด้านอุตสาหกรรม
- ๔) ด้านการแพทย์ไทย
- ๕) ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๖) ด้านศิลปกรรม
- ๗) ด้านภาษาและวรรณกรรม
- ๘.) ด้านอื่นๆ (ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม โหราศาสตร์)

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนนนทบุรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

ที่	ชื่อ-ที่อยู่	ประเภท ภูมิปัญญาท้องถิ่น	รายละเอียด ข้อมูล	เบอร์โทรศัพท์	รูปภาพ
๑	นายปราโมทย์ ศรีเนาว์ อายุ ๖๑ ปี บ้านเลขที่ ๑๑๑ หมู่ ๒ บ้านสระขุด ตำบลนนทรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี	ด้านหัตถกรรม	ร้าน ส.เฮงโมทย์ ตีมีด รับตีมีด ตีขวาน เคียว เสื่อเกราะ	๐๘๗-๖๑๘๖๑๘๑	
๒	นางดำเนิน แก้ววงษ์บน อายุ ๔๙ ปี บ้านเลขที่ ๑๒๓ หมู่ ๗ บ้านโคกสว่าง ตำบลนนทรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี	ด้านหัตถกรรม	ทำตระกร้าสาน จากเส้น พลาสติก	๐๘๔-๖๕๓-๓๗๕๔	
๓	นางสมบัติ ผลาหาญ อายุ ๖๖ ปี บ้านเลขที่ ๑๒ หมู่ ๗ บ้านโคกสว่าง ตำบลนนทรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี	ด้านอุตสาหกรรม	ทำตระกร้า และ กระเช้าดอกไม้ จากไม้ยูคา และเถาววัลย์ ส่งขายตาม ท้องตลาดทั่วไป เป็นเวลา มากกว่า ๑๐ ปี	๐๘๑-๙๔๐-๓๖๙๗	
๔	นางสำเภา สำเภากาญจนศิริ อายุ ๖๑ ปี บ้านเลขที่ ๒๒ หมู่ ๘ บ้านนนทรี ตำบลนนทรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี	ด้านอุตสาหกรรม	ทำตระกร้า และ กระเช้าดอกไม้ จากไม้ยูคา และเถาววัลย์ ส่งขายตาม ท้องตลาดทั่วไป เป็นเวลา มากกว่า ๑๐ ปี	๐๘๑-๒๙๖-๘๔๓๙	

ที่	ชื่อ-ที่อยู่	ประเภท ภูมิปัญญาท้องถิ่น	รายละเอียดข้อมูล	เบอร์โทรศัพท์	รูปภาพ
๕	นางบุญลือ จอมพันธ์ อายุ ๖๗ ปี บ้านเลขที่ ๑๗/๑ หมู่ ๘ บ้านนนทรี ตำบลนนทรี อำเภอekinบุรี จังหวัดปราจีนบุรี	ด้านเกษตรกรรม	ปลูกทุเรียนอินทรีย์ (หมอนทอง ๒ เขา)	๐๙๒-๒๘๓๗๔๘๕	
๖	คุณไพจิตร จอมพันธ์ อายุ ๕๒ ปี บ้านเลขที่ ๑๑๗ หมู่ ๘ บ้านนนทรี ตำบลนนทรี อำเภอekinบุรี จังหวัดปราจีนบุรี	ด้านเกษตรกรรม	ไร่รุ่งนิงซู	๐๙๓-๒๔๕๖๙๗๔	
๗	นางระตะนะ ศรีวรกุล อายุ ๕๖ ปี บ้านเลขที่ ๗๙ หมู่ ๔ บ้านคลองยาง ตำบลนนทรี อำเภอekinบุรี จังหวัดปราจีนบุรี	ด้านเกษตรกรรม ด้านการแพทย์ไทย ด้านการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ปลูกผักอินทรีย์ หมอยาพื้นบ้าน ด้านสมุนไพร รักษา โรคเบาหวาน ความดัน สูงสวัด ไฟลามทุ่ง การอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม (อนุรักษ์ยางนา)	๐๘๑-๖๕๐-๖๐๘๕	
๘	บุญทัน อินลักษณ์ อายุ ๙๖ ปี	ด้านภาษาและ วรรณกรรม	จัดทำข้อมูลประวัติ ตำบลนนทรีและ ประวัติวัดในตำบล นนทรี	๐๓๗-๒๐๔๑๔๔	
๙	นายสี เผ่าแสง อายุ ๗๕ ปี บ้านเลขที่ ๓๓ หมู่ ๑๑ บ้านวังหรี ตำบลนนทรี อำเภอekinบุรี จังหวัดปราจีนบุรี	ด้านการแพทย์ไทย และอื่นๆ (โหราศาสตร์)	-ภูมิปัญญารักษาโรค เบาหวาน โรคไต ไฟลามทุ่ง อีสุกอีใส ไข้เลือดออก วัณโรค ไข้ทับทิม รักษาด้วยสมุนไพร ชนิดผง -รับทำนายโชคชะตา	๐๘๖-๖๔๐-๐๘๑๔	

ที่	ชื่อ-ที่อยู่	ประเภท ภูมิปัญญาท้องถิ่น	รายละเอียดข้อมูล	เบอร์โทรศัพท์	รูปภาพ
๑๐	นายเขียว บุปผา อายุ ๘๗ ปี บ้านเลขที่ ๒๘ หมู่ ๙ บ้านหนองบัว ตำบลนนทรี อำเภอekinบุรี จังหวัดปราจีนบุรี	ด้านการแพทย์ไทย	ภูมิปัญญารักษาโรค เช่น โรคงูสวัด ริดสีดวงทวาร โดยใช้สมุนไพรรักษา เช่น ต้นหมาว้อ เตือชุมพร ฯลฯ และเป่ารักษาโรค		
๑๑	นายบำรุง ปาประกอบ อายุ ๖๔ ปี บ้านเลขที่ ๓๐ หมู่ ๙ บ้านหนองบัว ตำบลนนทรี อำเภอekinบุรี จังหวัดปราจีนบุรี	ด้านการแพทย์ไทย	ภูมิปัญญารักษาโรค เช่น โรคงูสวัด โดยเป่า และใช้ ยาสมุนไพร รากไม้ นำมา ฝนและทาที่แผล		
๑๒	นางเนาว์ รณบุญ อายุ ๗๙ ปี บ้านเลขที่ ๑๒๙ หมู่ ๑๖ บ้านหนองดุม ตำบลนนทรี อำเภอekinบุรี จังหวัดปราจีนบุรี	ด้านการแพทย์ไทย	ภูมิปัญญารักษาโรค โดยใช้สมุนไพร รักษา โรคเบาหวาน ความดัน ตับ ใช้ห้บระดู เจ็บคอ		
๑๓	นายทองใส ทารินี อายุ ๗๙ ปี บ้านเลขที่ ๑๒๔/๒ หมู่ ๑๖ บ้านหนองดุม ตำบลนนทรี อำเภอekinบุรี จังหวัดปราจีนบุรี	ด้านการแพทย์ไทย	ภูมิปัญญารักษาโรค โดย ใช้สมุนไพร รักษาโรค เช่น โรคผดผื่นแดง ถอนพิษยา ยาอายุวัฒนะโดยปั้นเป็น ลูกกลอน		
๑๔	นายสี บริรักษ์ อายุ ๗๒ ปี บ้านเลขที่ ๗๐ หมู่ ๑๒ บ้านหนองข้า ตำบลนนทรี อำเภอekinบุรี จังหวัดปราจีนบุรี	ด้านศิลปกรรม	เล่นกลองยาว พิณแคน ประยุกต์		

ที่	ชื่อ-ที่อยู่	ประเภท ภูมิปัญญาท้องถิ่น	รายละเอียดข้อมูล	เบอร์โทรศัพท์	รูปภาพ
๑๕	นายจำปา แก้ววงษ์ อายุ ๖๕ ปี บ้านเลขที่ ๑๕ หมู่ ๑๕ บ้านหนองคุ้ม ตำบลนนทรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี	ด้านศิลปกรรม	เล่นกลองยาว พิณแคน ประยุกต์ในงานต่าง ๆ		
๑๖	นางสาวฉวิล บริรักษ์ อายุ ๖๗ ปี ๗๙ ม.๔ บ้านคลองยาง ตำบลนนทรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี	ด้านอื่นๆ (ด้านศาสนา ประเพณี และ พิธีกรรม)	ประธานสภาวัฒนธรรม ตำบลนนทรีเป็นผู้รู้ พิธีกรรม ประเพณี และ เป็นผู้นำในการจัดงาน ประเพณีต่างๆ เช่น สู่ขวัญข้าวประเพณี ลอยกระทง ประเพณี สงกรานต์ เป็นต้น	๐๘๗-๐๒๙-๗๖๑๑	
๑๗	นางทองจันทร์ จันทรแก้ว อายุ ๗๕ ปี บ้านเลขที่ ๒๒ หมู่ ๑๔ บ้านหนองม่วง ตำบลนนทรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี	ด้านอื่นๆ (ด้านศาสนา ประเพณี และ พิธีกรรม)	การจัดทำพานบายศรี ในงานพิธีต่างๆ	๐๖๒-๔๖๓๓๑๔๘	
๑๘	นายพนนต์ แสงหิรัญ อายุ ๕๖ ปี บ้านเลขที่ ๑๓๓ หมู่ ๑๖ บ้านหนองดุม ตำบลนนทรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี	ด้านอื่นๆ (ด้านศาสนา ประเพณี และ พิธีกรรม ความเชื่อ โหราศาสตร์)	ทำบายศรีสู่ขวัญ เช่น บายศรีแต่งงาน บายศรี บวชนาค รับตั้งศาล พระภูมิ เป็นคนทรงเจ้า เข้าทรง เช่น ทรงปู่ชิวก เทพอินทร์ศวร รักษาโรค ทำพิธี เสดาะเคราะห์		

คณะผู้รวบรวมข้อมูล

๑. นายประเสริฐ แวนน้ำ
๒. นายสงวน พรหมเจริญ
๓. นายจิตติศักดิ์ ทีประดี
๔. นายวิเชียร สิงห์ชุมพร
๕. นายสมาน พัฒไส
๖. นายสมพร เทพตาดี
๗. นางสาวถวิล บริรักษ์
๘. นายอาภรณ์ บุญสม
๙. นายธีระศักดิ์ ชมโท
๑๐. นายบัวผัน บุญธรรม
๑๑. นายประพันธ์ จิตรน้อม
๑๒. นายอาวุธ อุ่นมี
๑๓. นายธิดา รื่นลา
๑๔. นายสารี มั่นปอ
๑๕. นางสาวบุญญ์ กรองทอง
๑๖. นายสมบัติ ธรรมมา
๑๗. นายไพศาล บึงโปก
๑๘. นายสมควร ศรีบุบผา
๑๙. นายฉลาด พุ่มบุญ
๒๐. นายพิชิต วิเศษชัย
๒๑. นายชัยรัตน์ เนินคำภา
๒๒. นายวิมล จันทรแก้ว
๒๓. นายสุรียา ห้อยลา
๒๔. นายวุฒิไกร พิลาแพง
๒๕. นายคำหวัน พิลาแพง
๒๖. นายสุริวงษ์ กาบบาลี
๒๗. นายถนัด หาโหยก
๒๘. นายสุรสิทธิ์ ลาโงน
๒๙. นายมนูญ อร่ามเรือง
๓๐. นายบุญลือ ชมโท
๓๑. นางสาวสินวล เทียนสี
๓๒. นางสาวลลิตา นาคา
๓๓. นางพิชญธิดา สุวรรณมณี

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนนทรี
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนนทรี
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนนทรี
เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนนทรี
ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนนทรี
รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนนทรี
ประธานสภาวัฒนธรรมตำบลนนทรี
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนนทรี
สมาชิกสภาอบต. หมู่ ๑
สมาชิกสภาอบต. หมู่ ๒
สมาชิกสภาอบต. หมู่ ๒
สมาชิกสภาอบต. หมู่ ๔
สมาชิกสภาอบต. หมู่ ๔
สมาชิกสภาอบต. หมู่ ๕
สมาชิกสภาอบต. หมู่ ๖
สมาชิกสภาอบต. หมู่ ๗
สมาชิกสภาอบต. หมู่ ๗
สมาชิกสภาอบต. หมู่ ๘
สมาชิกสภาอบต. หมู่ ๘
สมาชิกสภาอบต. หมู่ ๙
สมาชิกสภาอบต. หมู่ ๙
สมาชิกสภาอบต. หมู่ ๑๐
สมาชิกสภาอบต. หมู่ ๑๑
สมาชิกสภาอบต. หมู่ ๑๑
สมาชิกสภาอบต. หมู่ ๑๒
สมาชิกสภาอบต. หมู่ ๑๒
สมาชิกสภาอบต. หมู่ ๑๓
สมาชิกสภาอบต. หมู่ ๑๓
สมาชิกสภาอบต. หมู่ ๑๔
สมาชิกสภาอบต. หมู่ ๑๖
ผู้อำนวยการกองการศึกษาฯ
นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน